

REDACTIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia,
BRĂȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se retrimit.

INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele birouri de anunțuri:
In Vienna: M. Dukas Nachf.
Max. Augenthaler & Emerich Lesner.
Heinrich Schalek, Rudolf Mosse.
A. Oppelke Nachf., Anton Oppelke.
In Budapesta: A. V. Götter-
berg, Ekstein, Bornat. In Ham-
burg: Marcoly & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie gamă pe o coloană 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tariful și învoială.

RECLAME pe pagina a 8 a o
serie 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

GAZETA iese în săptămână.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Tergul Inului Nr. 30, etaj 1.
L.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 87.

Brașov, Miercuri-Joi 20 Aprilie (3 Mai).

1900.

Buletinul lui Bausnern.

Dacă ar fi să judecăm după cele ce se petrec aici în capitala ungară, unde manifestațiile de încredere pentru ministru-președinte Szell și guvern au luat de câte-va zile un avânt mare, ar trebui să credem, că populațiunea acestui stat își întemeiază toate speranțele în acest guvern și în înțelepciunea șefului său, dela care așteptă mântuirea de toate relele.

Luni sera a fost mare întrunire la clubul liberal al dietei. Avea să se inaugureze noua sesiune, și această ocaziune au folosit-o câți-va matorii ai clubului pentru a face să se propună și să se voteze de cătră partida dela putere nestrămutată încrederea față cu ministru-președinte, conducătorul ei actual. Coloman Szell, firesce, a răspuns în felul lui variând cunoscuta temă despre principiile, ce le a înscris pe drapelul politicei sale liberale, neîntrelăsând de-a accentua, că ține și la principiile pactului dela 1867. Se dice, că n'a lipsit nici însufletirea și că încrederea i-s'a votat unanim, procurându-i astfel un „nou triumf“ asupra intrigantilor din sinul partidei.

Tote acestea sunt lucruri ușor explicabile. Înțelegem, că mamelucii în mânia chiar a intrigantilor din „vechia gardă“, găsesc politica lui Szell minunată, că se știu însuflețiți pentru ea pe câtă vreme încă stăea lui nu e în declinare, căci această este chemarea lor. Și de ce ar exista un partid guvernamental, decât nu ar ști să se închine șefului guvernului, care e tot-odată și căpetenia lui? Puțin își bat capul mamelucii cu programul lui Coloman Szell. Dér nici n'ar avé de ce să se plângă când ministru-președinte a declarat de atâtea ori sârbătoresce, că în ce privește ținta de urmărit, mai ales în cestiunea naționalităților, acest program nu se deosebește de loc de al antecesorilor săi. Și numai de naționalități se n'aibă grijă flământii și lacomii, cari se desfățază astăzi la olele cu carne ale guvernului! In celelalte privințe pot fi liniștiți, căci tot ei între ei vor împărți.

Înțelegem dér entuziasmul, cel desfășură tabăra mamelucă pentru Szell și programul său. Este explicabil și faptul, că de ici de colo șeful guvernului e salutat asemenea cu însufletire prin câte o deputațiune sau adresă, ce i-o votează câte-o adunare comitatensă, unde elementele servile și budgetivore sunt în preponderanță.

Ceea-ce însă trebuie să ne pară în tot cazul foarte curios, decât nu chiar straniu, este, că tocmai în era acesta a lui Szell, — care a asigurat sârbătoresce de atâtea ori, că numai de adevăr se va conduce și după adevăr va umbla — s'a putut inaugura o metodă nouă, până acuma nepracticată, cu scop de a falsifica părerile și adevăratele sentimente, ce domnesc în popor, în interesul politicei ministrului președinte.

Cetitorii noștri își vor aduce aminte, că la Pesta s'a fost luat de-

cisiunea, ca faimosul discurs, ce l'a ținut Coloman Szell la 9 Februarie a. c. în cestiunea naționalităților să fie tradus și în limba română, germană, slovacă etc. și împărțit între populațiunea din diferitele comitate. Propagandă cu astfel de mijloce s'a mai făcut, dér a rămas întotdeauna de ris. Ajunge, ca o hârțiă numai de departe să mirose a oficialitate, pentru-ca să nici n'o mai cetască nimeni. De vorbe late și голе poporul s'a săturat. Ori cât de gros i-le-ai tipări, îl lasă nu numai rece, dér îl și disgustă. Ceea-ce cere el și de ce are lipsă astăzi, sunt faptele, ér nu vorbele. Și încât pentru fapte bune și sincere, cari să liniștescă și mulțumescă cât de puțin poporul, guvernele unguresci au fost cu totul sterpe, și guvernul Szell mărturisit'a însuși pe față, că nu vré să se deosebescă de guvernele trecute.

Dér să vedeți acum altă comedă. Marele fișpan-mameluc al comitatului Făgăraș, Guido Bausnern, s'a gândit cât s'a gândit și s'a hotărât să-și câștige un merit patriotic, care să-l facă nemuritor. El, după cum ne spune un comunicat din foile unguresci, și-a luat un teribil avânt scriind o scrisoare președintelui partidei liberale din dietă, br. Podmaniczky, în care îi face cunoscut, că „după raporturile, ce le-a primit, discursul ținut la 9 Februarie a. c. de ministru-președinte Szell în cestiunea naționalităților, pe care el (Bausnern) l'a lăsat să fie împărțit între populațiunea comitatului prin fisolghăbirii, în limba română, maghiară și germană, a făcut în întregul comitat, ér mai ales asupra populațiunei române, o impresiune foarte bună și un escelent efect“.

Auțiți acolo! Poporațiunea română să fie mai încântată de ce a vorbit Coloman Szell chiar și decât pătura suprapusă guvernamentală, jidano-maghiară din Făgăraș. Să nu ridă omul cu hohot? Noi am crede, că mai multă cauză ar avé să fie mulțumiți cu acest guvern tocmai aceia, ale căror isprăvuri binecunoscute în afacerea defraudărilor, comise în paguba fondurilor comitatului, au fost tratate de el cu mână glacie. Ori d'ora să nu se fi îndurat cumva ministrul a aproba ajutorile, ce s'au votat, prin surprindere, în adunarea comitatensă celor trași în cercetare disciplinară pentru acele isprăvi, precum restituirea sumei reținute din salarii vice spanului și votarea pensiei de 500 fl. revisorului comitatensă?

Fără indoală ar face o bună impresiune și un bun efect asupra poporului român din numitul comitat, decât ministrul ar scărmana puțin administrațiunea „de model“ a lui Bausnern, cum a făcut'o său vré s'o facă în comitatul Hont, ca să se vadă de ce soi sunt funcționarii importați în acest comitat românesc. Dér în starea lui năcăjită și asuprită de astăzi acest popor numai de principiile alcătuitoare de „statul național maghiar“ al lui Coloman Szell nu se va pute încălzi. De aces-

tea a mai auțit el destule de trei-deci de ani încoace, și tot acolo a rămas unde este.

Încă pe la finea anului trecut a constatat unul din corespondenții noștri cât de mult s'a deochiat la Făgărașeni devisa „lege, drept și dreptate“. Tot persoanele, tot persecutorii și tot trebile de mai înainte! esclamă el. Dér mai adause: numai între ai noștri s'au mai schimbat la față unii, însă nu spre bine, ci în favorul dușmanilor lor de mai înainte.

Aici e buba cea mare. De aici se explică cutezarea fișpanului Bausnern de a-se face interpretul fals al sentimentelor populațiunei române. Între ai noștri ar trebui să se schimbe la față forțe multe, dér nu în favorul dușmanilor, ci în favorul cauzei poporului atât de mult hârțuit și nedreptățit.

Guvernul și autonomia catolică.

„Pesti Naplo“ este informat, că incurând se vor face „din loc competent“ declarațiuni importante privitor la cestiunea autonomiei catolice. Avându-se în vedere, că acum toți factorii chiamați sunt pentru autonomie, guvernul va fi provocat să se pronunțe și el. Se crede, adaugă „P. N.“, că guvernul și ministrul de culte vor folosi bucuos ocaziunea de a se pronunța în cameră asupra intențiunilor, ce le are în cestiunea autonomiei.

Sinodul archidieceșan din Sibiu.

Sibiu, 1 Mai.

Alaltăeri, Duminică, s'a deschis aici primul sinod archidieceșan sub conducerea noului nostru metropolit. Deschiderei i-a premers un serviciu divin solemn, oficiat de I. P. S. Sa metropolitul, asistat de Preacuvioșia sa părintele archimandrit Pușcariu, de patru protopopi și doi diaconi, ér cântările fiind esecutate cu multă precisiune de corul mixt de sub conducerea d-lui profesor de musică Tim. Popovici.

După terminarea liturgiei, I. P. S. Sa metropolitul Iosif Meșianu, învitat prin o deputațiune de cinci membri, își ocupă locul presidial între aplausele membrilor și apoi deschise Sinodul cu următorul discurs, ce a fost ascultat cu mare atențiune:

Discursul de deschidere.

Christos a înviat!
Domnilor deputați!

Precum se bucură părintele cel departat de fiul său, când după un interval de timp se vede erăș cercetat de acei fii, în scopul de a combina și conlucra la cele de lipsă, la înaintarea familiei: tot asemenea mă bucur și eu acum, domnilor deputați, când mă ved încunjurat de d-văstre, iubiții mei fii sufletesci, în scopul de a conlucra la înaintarea clerului și poporului, biserica cea vie a Domnului, familia cea mare din care toți facem parte.

Deci salutându-vă cordial de bunăvoință, vă implor dela cer încă mulți ani de conlucrare mănăsă la opui cel mare al viitorului nostru.

Ca reprezentanți și fruntași ai clerului și poporului nostru aveți o mare și frumoasă misiune, d-ilor deputați, misiunea de a pune și înțelepciunea d-văstre în serviciul sfinteii noastre biserice, pentru-ca să fie și în aceste timpuri de cercare, și pentru totdeauna și în viitor, ceea-ce fii și în trecut de alungul secolilor, mângăerea și îndirirea nos-

tră, în toate împrejurările vieții. Să fie liman de mântuire și izvor de lumină și cultură religioasă morală, și conducătoare noastră la binele vremelnic și la fericirea cea veșnică.

Știut este, domnilor deputați, că decât pe lângă tot trecutul nostru dureros, nu ne-am perdut în noianul timpurilor, ci am rămas în sfânta legătură a unității credinței în Dumnezeu, a limbii și datinelor părintesci; decât am rămas ceea-ce suntem: avem a o mulțumi, după Dumnezeu, puterii ce-i dăitoare de viață a bisericei străbune, avem a o mulțumi faptului, că fericii noștri părinți, cunoșcând puterea cea vitală a bisericei noastre naționale, și-au concentrat totă încrederea în acea biserică, în care și-au și aflat adevăratul liman al mântuirii.

Er decât biserica noastră străbună, domnilor deputați, chiar și atunci, când însași era subjugată, ni-a fost adevărat liman mântuitor de pericolele ameninșătoare, cu atât mai puternic liman ne va fi ea astăzi și în viitor, când din îndurarea lui Dumnezeu și grația Majestății Sale, glorioșului nostru împărat și Rege Francis Iosif I, la stăruințele prea demnilor noștri fruntași a devenit liberă și autonomă.

Așa este, domnilor deputați! biserica străbună va fi și în viitor și pentru totdeauna, precum fii și în trecut, nu numai adăpostul și limanul nostru cel tare, în valurile furtivoșe ale vieții: dér și conducătoare noastră cea mai sigură la binele vremelnic și la fericirea veșnică; însă numai decât vom ține și noi la ea, cu aceeași credință în Dumnezeu, cu aceeași tărie și însufletire, cu care au ținut și fericii noștri părinți; decât ne vom grupa și noi cu aceeași căldură și dragoste evanghelică în jurul ei, și decât ne vom interesa de ea, ca de adevăratul izvor al binelui și fericirii noastre.

Este deci nu numai o mare datorință, dér și cel mai mare interes al nostru a ține cu totă tăria convingerei la aceea prețioasă moștenire părinteșcă, conservându-o în totă sfântenia, pentru a o lăsa și urmașilor noștri de asemenea scumpă moștenire.

Este o mare datorință și un mare interes al nostru, domnilor deputați, a desvolta și a cultiva tot mai mult geniul cel mareț al bisericei străbune, ca să ne fie pururea izvor necesat de binecuvântare. Căci decât fac acesta alte națiuni și popore, mai înaintate, în frunte cu aristocrațiilor lor cea mai înaltă; decât și acelea prin biserică tind a ajunge binele vremelnic și fericirea eternă, cu cât mai virtos avem a o face noi, cari suntem mai mult, decât alții, avisați la biserica noastră națională!

De aceea, când clerul și poporul v'a distins pe d-văstre cu alegerea la acest sinod archidieceșan, a făcut acesta în firma convingere, că d-văstră veți justifica pe deplin încrederea de care v'ați încredințat. Și așa, cu înțelepciunea, ce vă caracterizează, veți sprijini din toate puterile nșuinele cele salutare ale mamei noastre biserice într-a-și implini, în măsură tot mai mare, frumoasă ei misiune culturală, pe basa credinței în Dumnezeu, în folosul nostru și al iubitei noastre patrii.

Pe cât este de mare și de frumoasă această chemare a d-văstre, domnilor deputați, căci ce pôte fi mai mareț și mai frumos decât o asemenea conlucrare nobilă a fraților celor mai mari în folosul celor mai mici, — pe atât este ea și de grea. Să sperăm însă, că cu ajutorul cel puternic al lui Dumnezeu, printr'o conlucrare armonică o vom pute implini cu bun succes, spre mărirea lui Dumnezeu și spre folosul nostru temporal și etern.

Fiind convins, domnilor deputați, că toate acestea chiar așa le simțiți și le doriți și d-văstră, nu ne rămâne decât să rugăm și aici pe bunul Dumnezeu, ca la toate nișuinele noastre să ne umbreze cu duhul înțelepciunii, al dragostei și al buniei înțelegerii, cu al cărui ajutor am putut spera frumos și anul trecut în cele bune și folositoare. Acelui duh dumnezeiesc avem a mul-

„Acest răspuns dat la interpelațiunea noastră, a fost luat cu deplină satisfacție la cunoștință de întreaga înaltă cameră, și se aștepta cu siguranță, că până într'un an se va începe deja cu zidirea edificiului necesar, seu cel puțin se va purta grija necesară pentru aflarea unei localități, în care institutul să fie sălășluit. Dér au trecut deja doi ani, și în această cestiune importantă și foarte urgentă nu s'a întreprins nimic. Subsemnații adresază deci d-lui president al țării următoarele întrebări:

1) În care stadiu se află pertractările relativ la înființarea și activarea acestui institut de cultură?

2) Este speranță, ca cel puțin în anul acesta să se începă cu clădirea edificiului; și ce fel de pași s'au întreprins pentru sălășuirea acestui institut?“

Cronică externă.

Sărbările din Berlin, ce se vor da din incidentul declarării de majorean a principelui moștenitor german, vor fi strălucite. Se anunță, că afară de Majestatea Sa monarhul nostru, vor asista la actul festiv principele de Neapole, principele regal belgian Albert, reprezentând curtea belgiană; principele bavarez Leopold, reprezentând pe principele regent Luitpold; principele de Opporto, reprezentând pe regele Portugaliei; moștenitorul de tron român principele *Ferdinand*, reprezentând pe regele *Carol* al României; marele duce *Costantin*, reprezentând pe Țarul Rusiei. Regina *Wilhelmina* a Olandei, va fi reprezentată prin șeful de stat major *Kool*. „Berliner Tageblatt“ are informațiunea, că toți principii străini vor sosi în aceeași zi la Berlin, ca și Majestatea Sa *Francisc Iosif*, care însuși va sosi cel dintâi. La gară monarhul nostru va fi primit de inuși împăratul *Wilhelm*.

De față vor fi toți principii casei domnitoare germane, statul major suprem, adjutanții împăratului, generalii garnisonului din Berlin. Dela porța *Brandenburg* până la palat, trupele garnisonelor din Berlin. *Spandau* și *Charlottenburg*, în ținută de gală, vor face spaliere. Când trăsura se va apropia de palat, 101 tunuri vor vesti momentul sosirii. La castel vor defila pe dinaintea Majestaților Lor regimentele grenadirilor de gardă, cari poartă numele Țarului *Alesandru*, a împăratului *Francisc* și a împărătesei *Augusta*. În 5 Maii va fi un exercițiu cu trupele la care va asista monarhul nostru. Actul festiv al declarării de majorean a principelui moștenitor se va întâmpla în 6 Maii, începându-se prin un scurt serviciu divin în capela castelului, după care principele va jura pe steag.

Cestiunea macedoneană. O scire telegrafică din *Viena* anunță din Roma, că principele *Ferdinand* al Bulgariei ar fi rugat pe regele *Umberto* al Italiei să intervină pentru a împiedeca pe Austria de a cere puterilor europene mandatul de a ocupa Macedonia. — În cercurile diplomatice se asigură, că cestiunea Macedoniei va fi încurând adusă pe tapet. Se crede anume, că împăratul *Francisc Iosif* ar avea de gând să propună la Berlin ținerea unui congres european, care să reguleze cestiunile din Balcani. În acest congres va lua parte și România.

Țarul Rusiei, după cum anunță „*Journal des Debats*“, va merge pe la sfârșitul lui Iulie în Paris, ca să viziteze expoziția. Francesii îi pregătesc o mare primire.

Demonul războiului sud-african, faimosul *Cecil Rhodes*, a fost dăruită treacută la Londra. După trei zile însă a părăsit capitala engleză și s'a reîntors érași în Africa, fiind că a fost primit foarte rece de londoneni, a devenit adevărat disgrațiat. De două ori a umblat pe la ministeriul afacerilor externe, de trei ori pe la oficiul colonilor, dér nici ministrul de externe, nici amicul său *Chamberlain* n'a vrut să-l primească. I's'a dat se înțelegă, că nu conține pe ministri, cari au alte afaceri mai grave de isprăvit.

Războiul din Africa sudică.

Situația pe câmpul de războiu este, că Burilor li-a succes a se retrage aproape nesuperați, din partea sudică a statului *Oranje*. O luptă a fost numai la *Tabanehu*, unde ariergarda Burilor a trebuit să dea piept cu Englezii, ca astfel să asigure retragerea armatei lor principale. Generalii *Hamilton* și *French* n'au putut ajunge la *Tabanehu*, decât cu prețul a însemnate jertfe. Burii ocupaseră înălțimile de lângă *Ejastern* și atacul canadienilor englezi a fost la început zadarnic, el fii respins de Buri. La al doilea atac li-a succes totuși Englezilor se facă pe Buri așa părăsi pozițiile. Burii au fost de-o înțime uimitore. *Tabanehu* a fost ocupat de 23,000 Englezi, având de scop a împiedeca o a doua năvală a Burilor în Sudul *Oranjului*.

În Londra s'au răspândit sciri foarte aventuroase asupra planurilor lui *Roberts*. Se țice, că *Roberts* a renunțat la planul de a înainta spre Nord și de a ataca *Pretoria* în linia directă. El va ocupa mai întâi *Harrismith* și va trece prin strimțorea *Van-Keeneu* în *Natal*. Acolo, sub muntii *Biggar*, se va uni cu armata de 20,000 a lui *Buller* și din *Natal* va năvăli în *Transvaal*. Lupta decisivă se crede a fi la *Majuba-Hill*, unde Burii ar fi impresurați și nimiciți, așa că nu li-ar rămâne alt-ceva, decât a-se preda. Calea spre *Pretoria* ar fi liberă.

Planul acesta însă s'a clocit numai în creerii unor Englezi doritori de senzații. *Roberts* nu va pute să evite o mare luptă cu Burii dela *Kroonstad*; *Roberts* e mult mai prevădător, decât să meargă în *Natal*, unde generalii englezi au făcut experiențe atât de triste la *Tagela* și *Spionskop*.

Cum că însă *Roberts* are un plan serios de înaintare, se vede din împrejurarea, că a dat ordin să se aranjeze urgent spitalele din *Capstadt*, unde vor fi transportați o parte a bolnavilor și răniților, cari zac în spitalele din *Bloemfontein*.

Lui „*Standard*“ i-se comunică din *Bloemfontein*, că cavaleria trimisă pentru a persecuta comănde de bure, s'a reîntors acolo.

Din *Mafeking* primesc „*Times*“ scirea, că în 11 Aprilie s'au implinit 6 luni de când orașul stă sub asediu. Burii au serbat data acesta cu o canoadă vehementă, care a cauzat mari pagube materiale.

Din *Warreton* i-se vestesc lui „*Daily Telegraph*“ cu data de 27 Aprilie, că Burii au reocupat pozițiile strategice, de unde Englezii îi alungaseră Marția trecută.

O scire telegrafică din *Petersburg* spune, că o trupă de voluntari, ducând cu sine instrumente aeronautice, a plecat la *Transvaal*, ca să organizeze acolo o trupă militară aeronautică.

SCRIRILE ȚILEI.

— 19 Aprilie v.

Comisar guvernial pentru școala comercială română din Brașov la examenul de maturitate a fost numit directorul gimnaziului de stat din *Lugoș*, *Nicolau Putnok*.

Cas de moarte. Astăzi a răposat la Brașov tânărul funcționar al filialei „*Albina*“ *Vasilii Baboic*, care în timpul scurtului său vieți a dat frumoase probe de conștiință și destoinie în oficiul său. El absolvase școlile comerciale superioare române din loc, fiind student eminent. — Fiă-i țărina ușoară!

Brutalități gendarmerești. Cu ocaziunea asanărilor din *Alesd* (*Bihor*) ținute în 25 Aprilie n., s'a comis érași o revoltătoare brutalitate gendarmerească. Merseseră la asanare feciorii din comuna *Vad*. Cum, cum nu, ei au dat în oărtă cu gendarmii și rezultatul a fost, că pe feciorii români Ga-

vril *Circu* și *Gavrila Ardeleanu* gendarmii i-au străpuns cu baioneta, pe *Ardeleanu* prin spate, eșindu-i afurita armă prin piept, ér pe *Circu* prin pulpă și apoi în pantece. Amândouă jertfele au murit. Foile ungurești spun, că feciorii ar fi atacați pe gendarmii. Dér atunci cum se întâmplă, că *Ardeleanu* a fost străpuns prin spate?

Sistarea chibritelor de sulfur. Ministrul ung. de comerț a hotărât, ca pe viitor să se sisteze folosirea chibritelor, cari sunt fabricate cu sulfur seu fosfor. Motiv la acesta hotărâre i-a dat, că în urma raporțelor, cele mai multe incendii provin din folosirea acestor chibrite, ér de altă parte, ele s'au dovedit a fi neigienice, ba chiar periculoase sănătății. Ministrul pe viitor va retrage fabricelor permisiunea de a pregăti astfel de chibrite, d'ar mai înainte de a da acest ordin, va cere și sfatul corporațiilor de specialitate, precum și al camerelor de comerț și industrie.

Aniversarea descoperirii tiparului. Orașul *Lipsca*, care este, după cum se știe, marele centru al librăriilor germane, va celebra în 15 Iunie a. c. cu mari solemnități aniversarea de 500 de ani dela descoperirea tiparului. O expozițiune de produse a librăriilor și artelor, ce se referă la ele se va face cu această ocaziune.

Bolă de porci. Oficiul polițienesc din loc avisază, că pe teritoriul orașului *Brașov* a izbucnit bolă de porci, din care cauză de-ocamdată s'a interzis și ținerea tîrgului de porci.

Nenorociri în Paris. În 29 Aprilie n. s'a întâmplat pe teritoriul expoziției din Paris, o mare nenorocire. Un pod destinat a forma puntea de trecere peste *Avenue Suffren*, ce împreună câmpul lui *Marte* cu pavilionul *Globe celeste*, s'a dărîmat Duminecă după amiază îngropând în ruinele lui mulțime de victime. Numărul celor omorîți este 9, ér grav răniți au fost 10 persoane. Afară de aceștia au fost rănite mai ușor mulțime de persoane, cari însă s'au refugiat pe la casele lor. Răspundător pentru nenorocire este întreprinzătorul, caruia i-se impută, că a depărtat prea de timpuriu stâlpii, ce sprijineau podul. Podul nu era încă dat comunicației, ceea ce era să se întâmple numai Duminecă. Podul era construit din ciment tras cu fire grose de sîrmă. El a fost construit de inginerul *Tedesco* și s'a luat ca basă sistemul patentat al unui întreprinzător ungar cu numele *Matrai*.

A doua zi, Luni, s'a întâmplat o altă nenorocire în hala mașinelor, unde s'a dărîmat un podișor, pe care se aflau patru muncitori, cari în urma căderii grăznică au murit momentan.

Concertul Reuniunii române de musică din Sibiu, ce s'a dat Duminecă séra sub noua conducere a d-lui profesor de musică *Timotei Popovici*, a reușit, după cum ni-se scrie, splendid, deși în urma unor regretabile neînțelegeri, ce s'au fost iscat în sinul reuniunii din incidentul schimbării dirigentului ei de musică, s'au fost retras din reuniune mai mulți membri activi, fiind astfel redus numărul acestora.

La concert au luat parte în număr mare Românii din Sibiu și jur și aproape toți membrii sinodali în frunte cu *I. P. S.* Sa *Metropolitul*, care a asistat la concert până la sfârșit. Tote punctele programului, ce au fost introduse cu escelentul și înălțătorul „*Concert bisericesc*“ de *Musicescu*, au fost cu cea mai mare precizie executate, secerând aplauzele cele mai vii ale publicului. Ca soliști s'au distins cu vocile lor frumoase și bine cultivate în balada „*Brumărelul*“ de *I. Mureșianu* d-șora *Tinca Simonescu* (sopran) și d-l *Dr. Stroia* (bariton). Acompaniamentul la pian l'a executat d-șora *Olivia Bardosy* cu precizie artistică.

Atât „*Tribuna*“, cât și „*Telegraful Român*“ laudă frumoasă reușită a concertului și felicită pe noul dirigent pentru zelul desfășurat și rezultatul frumos dobândit. Ambele țiare sibiene esprimă do-

rința de-a vedé reunite érași tote puterile sub drapelul reuniunii de musică; o dorință ca și care mai justă nici că pôte fi.

*

Lăsăm să urmeze aici scurta recenziune, ce o face criticul musical al fôiei germane din Sibiu, care asemenea constată deplinul succes al concertului.

Étă ce serie „*Sieb. D. Tageblatt*“ din Sibiu despre acest concert:

„După prestațiunile escelente, cu cari eram dedați din partea reuniunii române de musică, am trebuit să fim doritori și curioși de a asculta primul concert sub noul său dirigent d-l *Popovici*. Deși corul s'a redus la număr, el dispune totuși încă de-o mulțime de voci înfloritore, pentru cari l'ar pôte invidia multe reuniuni. E învederat, că un timp așa de scurt, cât i-a stat la dispozițiunea actualului dirigent, nu e de ajuns spre a intra cu corul în cea mai strînsă atingere; cu tote astea se pôte stabili deja astăzi, că preciziunea întonărilor, nuanțările și egalizarea ansamblului vocilor abia mai lasă ceva de dorit. Concertul a durat în mod laudabil numai o oră. Déca este să remarcăm îndeosebi unele numere din program, vom aminti adagiul plin de pietate de *Musicescu*, precum și jalinca baladă de *I. Mureșianu*. În cel dintâi corul a desfășurat în pianissimo în adevér fermecător, în cea din urmă a cântat solo d-l *Dr. Stroia* cu vocea sa de bariton sonoră și mlădiósă. Cu plăcere am ascultat și vocea simpatice de sopran a d-șorei *Simonescu*. Acompaniarea la pian a executat-o d-șora *Bardosy* cu simț fin și zelosul dirigent a fost mult aplaudat, la ceea ce-i gratulăm cordial“. — *Schaeffer*.

Ședința festivă dela *Arad*. Ni-se scrie: Ședința festivă arangiată de Societatea teologilor și pedagogilor din *Arad*, în séra de Dumineca *Tomii*, a fost bine succésă. Programul, din vre-o 12 puncte, a fost foarte variat și ni-a dovedit, că elevii sub înțelpta conducere a p. archimandrit *Hamza* se aleg cu frumoase cunoștințe. Cuvântul de deschidere, în care s'a arătat folosele societăților de lectură, a fost rostit de către d-l *Ioan O. Iercoșan* teol. c. III și v.-preș. societății. Discursul înțelept și predat cu avânt mare a făcut bună impresiune asupra publicului număr, care l'a felicitat.

De-asemenea destul de reușite au fost disertația d-lui *Const. Mihulin* teol. c. III despre *Sava Brancovici* și a d-lui *Tr. Givulescu* ped. c. IV despre scopul ideal al educațiunii. Predarea dialogului „*Ovid și Ibis*“ de *Alexandri* a succes foarte bine dovind declamatorii o bună școlă.

Cântările începute cu corul bărbătesc „*Christos a înviat*“ ne-au încredințat, că în seminarul *aradan*, musica e bine cultivată și că se pune pond pe răspândirea puținelor piese bune, ce le posedem. Unele cântări au fost bisate, tot așa și „*Suvenirul de Mehadia*“, cântat pe flaut de d-l *Victor C. Fizeșan*, care e un adevérat talent și căruia i-se pôte prețice frumos viitor, déca va urma să se perfecționeze.

Ședința s'a ținut la seminar și s'a încheiat la órele 7½ când cu toții ne-am depărtat ducând cele mai bune impresii.

X.

NECROLOG. Subscrisa, în numele său și al numeroșilor consăngenți, cu inima plină de durere fac cunoscut, că *Ioan Curescu*, c. și r. căpitan în pensiu, în etate de 62 de ani și în al 15-lea an al căsătoriei sale fericite și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului ađi, la 8 óre a. m. după scurte, dér grele suferințe.

Rămășițele pămâtescul se vor așeza spre eternul răpaus în 2 Maii st. n. în cimiterul militar din fortăreță. — Fiă-i țărina ușoară!

Alba-Iulia, 30 Aprilie 1900.

Ana Curescu nasc. *Cimbulea*, ca soția.

ULTIME SCRIRI.

Budapesta, 1 Maii. Delegațiunile sunt convocăte pe ziua de 12 Maii. — Ministru-președinte *Szell* a plecat

ađi la Viena. El a conferit cu Goluchowski.

Kimberlev, 1 Maiu. Burii au ocupat Windsortein.

Pretoria, 1 Maiu. Generalul Botha a plecat in Natal și a luat comanda supremă peste trupele de acolo. — Toți supușii englesi din Transvaal vor trebui să părăsescă republica in timp de 48 ore. — La Tabanehu a fost o luptă inversunată. Burii au atacat flancul engles și au ocupat pasul de munte.

DIVERSE.

Salvarea lui Houdon. In memoriile sale, mareșalul de Castellane povesteste cum a scăpat de eșafod Houdon, creatorul statuei lui Voltaire.

Numitul sculptor era pus pe lista celor, cari trebuiau ghilotinați. Cum a aflat de una ca asta, soția lui s'a dus într'un suflet la Barrère, membru in convențiune, spunându-i nenorocirea, care plana asupra sotului său și cerându-i protecția.

„Dămnă, decă ași soi vre-un mijloc de-a salva viața lui Houdon, fiți sigură, că

n'ași sta un moment la indoială și l'ași în-trebuința. Dér David (renumitul pictor) a hotărît să se ghilotineze toți ceilalți artiști. El e atotputernic și nici un pictor, nici un sculptor nu mai e sigur, că mâne fi va mai sta capul pe trunchiul.”

D-na Houdon era disperată și tocmai voia să plece, când Barrère o rețină încă puțin.

„Ce face acum bărbatul d-vostre?” o întreabă el.

„Lucreză o statuă.”

„Ce reprezintă statua?”

„Credința meditând asupra Teologiei. E o operă alegorică.

O femeia, care ține in mână un sul de hartiă, uitându-se la el.”

„E frumoasă femeia?”

„Förte frumoasă.”

„Bine, d-nă, soțul d-vostre e salvat. Nu mă întrebați cum... n'am timp să vă spun acum, deöre-ce trebuie neapărat să merg la întrunire. Dér, aveți încredere in mine.”

Câte-va minute mai târziu, Barrère se urcă la tribună.

„Cetățeni, am plăcerea să anunț reprezentanților poporului, că un mare artist

renumit in lumea întreagă, cetățenul Houdon, a terminat acum de curând o operă de mare valöre, care reprezintă aspirațiunile burgheziei și pe care o dăruiesce adunării.

Acastă operă reprezintă *Libertatea* meditând asupra *Constituțiunei*.”

La aceste cuvinte sala intrögă a răsunat de aplause și s'a votat in unanimitate o adresă de mulțumire lui Houdon, care a fost salvat numai prin schimbarea lui Barrère.

„ALBINA” institut de credit și de economii Filiala Brașov.

Conspectul operațiunilor in luna lui Aprilie 1900.

Intrate:	
Numărul ou 1 Aprilie 1900 . cor.	14,753.95
Depunerii spre fructificare	369,306.11
Cambii răscumpărate	200,095.36
Conturi curente	25,599.79
Imprumuturi pe efecte și alie imprumuturi	11,425.30
Monetă	12,852.96
Comisiuni, cupöne și efecte	27,428.96
Banul	32,654.—
Interese și provisiuni	26,983.62
Diverse	7,515.09
cor.	728,615.14

Eșite:

Depunerii spre fructificare . cor.	279,601.76
Cambii escomptate	206,308.90
Conto curent	12,891.54
Imprumuturi pe efecte și alie imprumuturi	30,434.90
Monetă	14,177.—
Comisiuni, cupöne și efecte	34,749.50
Interese și provisiuni	7,381.89
Spoese și salare	5,075.31
Banul	38,627.18
Diverse	78,793.97
Numărul ou 30 Aprilie 1900	20,573.19
cor.	728,615.14

N. P. Petrescu m. p. C. Aisër m. p. dirigent. cassar.

Iosif Oncioiu m. p. contabil.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.

LOSURI de CLASĂ

Cel mai mare câștig **UN MILION** tot al 2-lea los trebuie să câștige.

Tragerea în 17 și 18 Maiu stil nou.

Losuri întregi à 12 cor., losuri de jumătate à 6 cor., losuri în sferturi à 3 cor., losuri în optimi à 150 cor.

Să capetă la colectura principală: **IACOB L. ADLER și FRATELE, Brașov,** societate de bancă in comandită.

Fabricat cu renune general. **Numai producțiune proprie**

Avem onöre a recomanda on. public fabricatele năstre recunoscute ca förte solide și durabile pentru costumuri și pardiscuri, lucrate förte fin și solid.

Postaturile și Stofele năstre de Loden pentru sport, economi și țerani.

STOFE pentru uniforme de oficeri și amploiati, Pleduri pentru bărbați, plapóme, și Covóre, în tóte asortiment bogat.

Invităm deci pe clienți năstri din oraș și din afară, cari pune preț pe un fabricat indigen bun, frumos și ieftin, a ne cerceta cât mai numeros.

Cu tótă stima
WILHELM SCHERG & Co.
fabrică de postaturi, Brașov.

Prețuri ieftine ale fabricei. **Premiat cu cele mai mari prețuri.**

La Inalta poruncă a Maestății Sale Apostolice C. și R.

XXXIII. LOTERIE de STAT C. și R.

pentru scopuri filantropice din partea de dincolo a monarchiei.

Acesta Loterie de bani, unica in Austria legal concesionată, conține **16,514 câștiguri in bani gata,** in suma totală de **410,200 coróne.**

Câștigul principal este de **200,000 coróne bani gata.**

Tragerea urméză irevocabil in 7 Iunie 1900.

Un los costă 4 coróne.

Losuri se capetă la Secția loteriei de stat in Viena, I. Riemergasse nr. 7, la Colectorii de loterie, Trafic, la Oficiile de dare, Poste, Telegraf și Căile ferate, Zarafii etc. — Planul loteriei se dá gratis, cumpărătorilor de losuri.

Losurile se trimitt francate.

DIRECTIA LOTERIEI C. și R. secția loteriei statului.

984.3—10.

La tragerea loteriei de clasă priv. r. ung. in 17 și 18 Mai se capetă losuri cu prețurile originale

la $\frac{1}{12}$ $\frac{1}{6}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{150}$
12 cor. 6 cor. 3 cor. 150 fil.

„Mercur” Bank und Wechselstnben-Actien-Gesellschaft
Budapesta, V., Dorotheagasse 12.

Numai in acesta colectură principală sau câștigat și plătit câștiguri principale, așa la ultima clasă câștigul de **400,000 coróne.**

Pentru a evita schimbări, atragem atențiune asupra cventului „BANK” din firmă.

Adresa telegramelor „Mercurbank” Budapest.

Pentru **SESONUL de Primăvară și Vară 1900** 925.7—40

STOFE veritabile de Brün.

Un coupon de metri 3.10 lungime pentru un costum complet roc, pantaloni și giletcă costă numai

fl. 2.75.	3.70.	4.80	din stoffă bună
fl. 6.—	și 6.90		mai bună
fl. 7.75			fină
fl. 8.65			mai fină
fl. 10.—			förte fină

Un coupon pentru costum de salon fl. 10.— cum și stoffe de pardiscuri, Loden pentru turisti, Kamgarn fia etc. etc. — Trimite cu prețurile fabricei renumita și cunoscută ca solidă și reela fabrică de postaturi

SIEGEL-IMHOF in BRÜNN.

— Mostre gratis și franco. — Liferăție conform mostri se garantéză. — Avanta: iile clienteli private, a comanda direct la firma de sus, suut mari.